

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ในการบริหารงาน

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง หลักในการปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 10 หลัก ได้แก่ หลักประสิทธิภาพ หลักประสิทธิผล หลักการตอบสนอง หลักการรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค และหลักการมุ่งฉันทามติ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ได้มีการกำหนดความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลของการบริหารที่ดี ทั้ง 10 องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

หลักธรรมาภิบาล	แนวปฏิบัติ
1.หลักประสิทธิผล (Effectiveness) ผลการปฏิบัติงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติงานตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการรวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีการกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติงานจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่ชัดเจนมีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ	1.มีการกำหนดแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ และมีการกำหนดวัตถุประสงค์และตัวชี้วัดความสำเร็จในแผน 2.มีการนำแผนไปดำเนินการครบวงจร PDCA 3.นำแผนไปดำเนินการครบวงจร PDCA เน้นการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2.หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) การบริหารงานตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้หน่วยงานสามารถใช้ทรัพยากรและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม	1.จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน 2.มีวัสดุสำนักงานที่ทันสมัยและฝึกอบรมบุคลากรในหน่วยงานให้ใช้งานได้ 3.มีการทำงานเป็นทีมเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลา 4.มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและนำมาพัฒนางาน
3.หลักการตอบสนอง (Responsiveness) การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดและสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง	1.มีการทำกิจกรรม KM ในการปฏิบัติงาน 2.ฝึกอบรมบุคลากรทุกคนให้ได้ตอบ E-mail ได้
4.หลักการรับผิดชอบ (Accountability) การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้	1.มีการกำหนดภาระรับผิดชอบชัดเจน 2.สร้างจิตสำนึกในการรับผิดชอบ
5.หลักความโปร่งใส (Transparency) กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามได้อย่างเสรี โดยบุคลากรในหน่วยงานสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้	1.มีการประชุมสม่ำเสมอ 2.มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน 3.มีการบอกขั้นตอนการทำงานในคู่มือปฏิบัติงาน

<p>6.หลักการมีส่วนร่วม (Participation) กระบวนการที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา หรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนา</p>	<p>1.บุคลากรภายในหน่วยงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและรับรู้</p> <p>2.มีระบบประกันคุณภาพที่ทำให้มีส่วนร่วมจากภายนอกในการพัฒนาหน่วยงาน</p>
<p>7.หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)</p> <p>การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจให้คนอื่นตัดสินใจแทนรวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการดำเนินงานให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นสร้างความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>	<p>การบริหารจัดการของหน่วยงานส่งเสริมให้บุคลากรที่รับผิดชอบในแต่ละงานตัดสินใจในงานซึ่งรับผิดชอบ สามารถให้บริการตามที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพนี้ยังมีระบบทำงานแทนกัน</p>
<p>8.หลักนิติธรรม (Rule of Law)</p> <p>การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p>	<p>มีการบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน และการให้บริการที่มีขอบเขตภายใต้กฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ</p>
<p>9.หลักความเสมอภาค (Equity)</p> <p>การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ</p>	<p>มีการให้ความรู้ด้านการให้บริการที่ผู้รับบริการพึงพอใจ</p>
<p>10.หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus)</p> <p>การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์</p>	<p>ใช้หลักมุ่งเน้นฉันทามติในหน่วยงาน กล่าวคือ เมื่อมีปัญหาหรือต้องการความคิดเห็นจะต้องนำเข้าสู่ที่ประชุม ให้มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน หรือถือคะแนนเสียงข้างมากเป็นสำคัญ บนการยอมรับแบบประชาธิปไตย</p>